

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 243/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti L. s. r. o., S., zastúpenej advokátkou JUDr. M. G., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Daňového úradu Kráľovský Chlmec v konaní vedenom pod sp. zn. 738/230/28603/11/Bac a jeho rozhodnutím z 21. novembra 2011 a postupom Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1040505/1/368699-302884/2012/5305 a jeho rozhodnutím z 5. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti L. s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti L. s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46

ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Daňového úradu Kráľovský Chlmec (ďalej len „daňový úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 738/230/28603/11/Bac a jeho rozhodnutím z 21. novembra 2011 a postupom Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1040505/1/368699-302884/2012/5305 a jeho rozhodnutím z 5. marca 2012.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že daňový úrad uložil sťažovateľke pokutu v sume 1 659,69 € za nepodanie daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2010 v lehote určenej daňovým úradom podľa § 35 ods. 5 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“, s účinnosťou od 1. januára 2012 zrušený zákonom č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov].

Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu v zákonom ustanovenej lehote odvolanie, v ktorom namietala, že daňové priznanie nemohla podať *„z dôvodu absencie dokladov potrebných pre vyhotovenie a podania tohto priznania (účtovné doklady)... nakoľko tieto doklady boli zaistené orgánmi činnými v trestnom konaní v rámci vykonávaných domových prehliadok.“*

Finančné riaditeľstvo následne vydalo 5. marca 2012 rozhodnutie sp. zn. 1040505/1/368699-302884/2012/5305, ktorým potvrdilo rozhodnutie daňového úradu sp. zn. 738/230/28603/11/Bac z 21. novembra 2011 o uložení pokuty (ďalej aj „namietané rozhodnutia“).

Podľa názoru sťažovateľky namietané rozhodnutia sú nezákonné *„a z tohto dôvodu napáda predmetné rozhodnutia a ich vydaniu predchádzajúci postup sťažnosťou pre porušenie základných práv a slobôd v zmysle čl. 127 Ústavy SR“*.

Nezákonnosť napadnutých rozhodnutí daňového úradu a finančného riaditeľstva spočíva podľa sťažovateľky v nedostatočnom odôvodnení a v tom, že daňový úrad a finančné riaditeľstvo postupovali v danom prípade v rozpore s viacerými ustanoveniami zákona č. 511/1992 Zb. [napr. § 20 ods. 9, § 30 ods. 1 a 3 a § 48 ods. 6 a § 49 ods. 3 písm. a) tohto zákona], ale aj s „*Metodickým pokynom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky k zastupovaniu na základe plnomocenstva*“.

Sťažovateľka tiež tvrdí, že „*z povahy rozhodnutia o uložení pokuty je zrejmé, že ide o rozhodnutie procesné..., ale má za to, že „predstavuje závažný zásah do jeho základných práv a slobôd a to predovšetkým do jeho práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR*“.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„*Základné práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom a rozhodnutím daňového úradu... č. 738/230/28603/11/Bac zo dňa 21. 11. 2011 a postupom a rozhodnutím Finančného riaditeľstva... č. 1040505/1/368699-302884/2012/5305 zo dňa 5. 3. 2012 porušené boli.*“.

Súčasne žiada, aby ústavný zrušil namietané rozhodnutia a vec im vrátil na ďalšie konanie. Domáha sa aj priznania finančného zadosťučinenia a trov konania.

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť namietaného rozhodnutia daňového úradu, a to až do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu v danej veci.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom daňového úradu v konaní vedenom pod sp. zn. 738/230/28603/11/Bac a jeho rozhodnutím z 21. novembra 2011 a postupom finančného riaditeľstva v konaní vedenom pod sp. zn. 1040505/1/368699-302884/2012/5305 a jeho rozhodnutím z 5. marca 2012.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom daňového úradu

V súvislosti s predbežným prerokovaním tejto časti sťažnosti ústavný súd v prvom rade považoval za potrebné uviesť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity.

Zmysel a podstata princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje z tohto hľadiska ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade

nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (m. m. III. ÚS 149/04).

Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Preskúmanie zákonnosti namietaného postupu a namietaného rozhodnutia daňového úradu sp. zn. 738/230/28603/11/Bac z 21. novembra 2011 v danom prípade patrí do právomoci finančného riaditeľstva, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom finančného riaditeľstva

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že v tomto prípade je tu daná právomoc všeobecného súdu na preskúmanie zákonnosti napadnutých rozhodnutí, avšak *„prípadným zastavením konania o žalobe na preskúmanie týchto rozhodnutí všeobecným súdom z dôvodu, že ide o rozhodnutia, ktoré nie sú preskúmateľné súdom (v tomto prípade neexistuje celkom jednotná judikatúra určujúca, ktoré rozhodnutia sú preskúmateľné a ktoré nie) by došlo k zmeškaniu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti“*, čím by došlo k situácii, pri ktorej by nemala *„možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na žiadnom orgáne/súde“*.

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľka súbežným podaním žaloby o preskúmanie zákonnosti napadnutého

rozhodnutia finančného riaditeľstva a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, o ktorej je podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) oprávnený rozhodnúť miestne príslušný krajský súd ako správny súd (ďalej len „správny súd“), a sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorila stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (miestne príslušný správny súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty z ústavného hľadiska akceptovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci (IV. ÚS 142/2010).

Ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou, či je žaloba sťažovateľky o preskúmanie rozhodnutia finančného riaditeľstva v danom prípade prípustná, t. j. či nejde o rozhodnutie, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom (v zmysle § 250d ods. 3 v spojení s § 248 OSP), keďže sa ňou musí v prvom rade zaoberať a vysporiadať miestne príslušný správny súd. V danom prípade rozhodnutie (či už procesné, alebo meritórne) miestne príslušného správneho súdu predchádza (vzhľadom na princíp subsidiarity) uplatneniu právomoci ústavného súdu, a preto možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím tohto súdu o správnej žalobe sťažovateľky za predčasné.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve súdy preskúmavajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP) a tiež... konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy (§ 250v OSP).

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že pred právomocou ústavného súdu ešte existoval iný (všeobecný) súd, ktorý bol v prvom rade povolaný poskytnúť ochranu označených základných práv sťažovateľky, ktorých porušenie namieta, a preto jej sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie [čl. 127

ods. 1 ústavy v spojení s § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. m. m. III. ÚS 310/07, IV. ÚS 276/08, IV. ÚS 216/2010, III. ÚS 540/2011)].

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, bolo už bez právneho dôvodu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012